

Tretze dies de febrer

La política catalana és una política de patiments i desconfiances. Una pàtina emocional envernissa tot debat i tota acció política. En general aquesta pàtina depèn exclusivament d'allò simbòlic. Tanmateix, quan la trepidància de la vida política ofereix un xoc transformatiu entre el que és simbòlic i el que és real, l'explosió emocional arriba a límits inusitats. Això és el que ha passat en els darrers 13 dies. L'encadenament d'accions, tant de catalans com d'espanyols, tant d'independentistes com d'unionistes, ha resituat la secessió catalana en un nou escenari i una nova dinàmica. Les peces de l'escaquer es mouen, i acceleren les posicions en un combat que no és que sigui inevitable, sinó que ja està succeint.

Reportatge de Borja Vilallonga

El passat 28 de gener, lluna nova, primer dia del mes de Shevat al calendari jueu, la CUP decidia donar suport als pressuposts del govern de Junts pel sí per al 2017. Al darrere quedava gairebé tot un any d'un intens i crispat estira-i-arronsa entre el Govern i la CUP –amb la defunció dels pressuposts del 2016 i una qüestió de confiança a Puigdemont–. D'ençà del debat dels precedents pressupostos de 2016, l'independentisme va viure immers en una por emocional permanent sobre l'avenir –sobre el que és real. En la desconfian-

JORDI PLAY

ça forjada durant el *procés* d'Artur Mas cap al *dret a decidir* i la *sobirania plena*, el nou escenari afaïçonat per la CUP i Puigdemont era un llibre blanc per omplir. El full de ruta que Mas havia fet valer en les eleccions plebiscitàries era una insegura seguretat: tot s'havia de reescriure perquè tot tornés a ser igual

La reescriptura de Puigdemont i la CUP ha donat dos productes que van culminar el dia 28: el referèndum i els pressupostos que l'acompanyen. Per a Puigdemont l'equació és molt senzilla. La seva obligació és dur el full de ruta del *procés* a bon terme. És per això que calia transformar teoria i pràctica per adaptar-

ho a les necessitats del nou guió. Puigdemont ha acabat essent el president de la CUP, en una peculiar simbiosi que ha relançat la missió de l'independentisme al poder. Tot això ha estat possible gràcies al temps necessari de dialèctica purgatorial. En aquest temps d'incertesa i ansietat *indepes*, estructures d'Estat, descon-

nexió i referèndum s'han assentat com els elements de no-retorn del futur Estat català que hauria de sortir del sí de les urnes del referèndum a venir.

Amb tot, no tothom dins la CUP comparteix aquesta simbiosi.

La reunió del consell polític de la CUP a Vilafranca aquell 28 de gener va fer pa- →

PENDENTS DE LA CUP I LA FISCALIA. A l'esquerra, reunió del Consell Polític +GAP de la CUP on es va votar "Sí" als pressupostos de la Generalitat (el 28 de gener). A la dreta, l'operació Pika relacionada amb l'anomenada "trama del 3%". Al centre de la imatge, el fiscal anticorrupció Fernando Bermejo a les oficines del port de Barcelona, on van retenir temporalment el seu president, Sixte Cambra.

→ lesa el manteniment de la divisió interna de la CUP. Els *cupaires* viuen en un equilibri entre qüestió nacional i qüestió social. En aquella reunió es va prioritzar la qüestió nacional. En la roda de premsa posterior, el portaveu i ex-diputat *cupaire* Quim Arrufat va deixar clar que el contingut social dels pressupostos era insuficient. Així i tot, una àmplia majoria del consell polític (39 a favor dels pressuposts, 22 en contra i 2 abstencions) va deixar clar que per fer possible el darrer tram de la construcció de la independència, el referèndum, calia dotar el Govern de mecanismes necessaris com el pressupost. Arrufat sonava a acceptació d'un mal menor per a un bé major. Els sectors més reactius contra l'acord van ser Endavant, Arran, la Coordinadora Obrera Sindical (COS) i algunes assemblees territorials *cupaires* de l'àrea metropolitana de Barcelona –entre més.

A partir d'aquí, els sectors oposats a l'acord amb el Govern pels pressupostos van llançar un missatge: el projecte de la CUP està deixant de fer el seu servei. Per a Endavant, l'eina que representa la CUP

“ha quedat tocada”. La COS va més enllà i va apostar per redefinir la seva relació amb la CUP més endavant. No solament pensen que amb el vot favorable la CUP vota uns pressupostos aliens a la identitat i projecte *cupaires*; està també cedint al xantatge de Junts pel sí i convertint-se en espantaocells parlamentari.

La idea de fons que regeix totes aquestes reaccions segueix el fil que ja va anunciar Josep Manel Busqueta fa un any, que si calia “llençar la CUP a la paperera per fer una altra cosa, doncs caldrà fer una altra cosa”. La història mateixa de la CUP és una història de compromisos i equilibris que s'han traslladat fàcilment a la seva acció política. Amb tot, la lluita entre pulsio nacional i pulsio social ha estat el principal catalitzador d'unes valuoses contradiccions dins la CUP que han permès enterrar les ambigüitats i trampes del *procés*. A banda queda la gran missió autoproclamada dels detractors dels pressupostos de Junts pel sí que la CUP és l'únic garant que pot eixamplar la base de l'independentisme.

En qualsevol cas, el sí *cupaire* ha desencadenat una acceleració dels mecanismes tant d'independentistes com d'unionistes.

És important destacar que l'independentisme arribava a la reunió *cupaire* del 28 de gener amb el desassossec emotiu de l'extenuació d'un debat de més d'un any. Arribava també amb l'escàndol perfectament descobert i fabricat de la multitud de declaracions indiscretes i més o menys fabulades del jutge Santiago Vidal. En aquesta crispació l'unionisme cantava –i canta encara com s'ha vist en aquests tretze dies– la cantata de les eleccions com l'única sortida a una legislatura exhaurida. Totes les previsions que auguraven la fi de tot plegat, legislatura i independentisme, van quedar truncades amb un nou revulsiu.

Puigdemont sabia i sap molt bé que el sí de la CUP desencadenava una guerra de posicions dispostada a cercar el desgast mitjançant victòries pírriques. És el joc espanyol. L'estratègia independentista i governamental havia de moure's amb una rapidesa semblant a la de l'Es-

EFE

tat espanyol i l'unionisme. El primer cop no es podia fer esperar i s'havia d'apuntar a l'ariet del Tribunal Constitucional.

Els dos darrers dies de gener la premsa recollia –amb més o menys èmfasi– el tebi atac independentista en previsió al judici a Mas, Ortega i Rigau pel 9N. Els diaris afins al moviment *indepe* destacaven els incompliments (o desobedièn-

posat a enfonsar el projecte independentista: la guerra entre faccions del poder espanyol ha afavorit que s'hagin conegut informacions reservades d'operacions o-questrades fora de qualsevol legalitat o legitimitat democràtiques.

La resposta espanyola no podia esperar l'inici del judici a Mas pel 9N.

Les calendes de febrer obrien amb la

PUIGDEMONT SAP QUE S'HA DESENCADENAT UNA GUERRA DE POSICIONS DISPOSADA A CERCAR EL DESGAST MITJANÇANT VICTÒRIES PÍRRIQUES

cia) del Govern espanyol de 26 sentències del Tribunal Constitucional favorables a l'autonomia catalana. Semblantment, es reobria el fil de l'afer de les escoltes a De Alfonso amb noves revelacions i es vinculava a la dita operació Catalunya. És interessant assenyalar la guerra d'informació que envolta l'operació Catalunya i la manera com es va destapar. Madrid no actua com un bloc homogeni fermament dis-

impactant amenaça de Rajoy de precintat els centres educatius de Catalunya cas que se celebrés el referèndum no acordat. Rajoy juga amb la imaginació i l'emoció dels catalans –amb l'espectre de la suspensió de l'autonomia al damunt. L'amenaça de Rajoy és molt gràfica i l'independentisme cau al caramel de la distracció del president del Govern. La hipotètica planificació –i anunci es-

tratègic– de la repressió del referèndum d'autodeterminació és va coordinar amb l'opiniolatria unionista de la premsa de Madrid. Tot plegat amagava l'autèntica maniobra que el Govern espanyol i el seu braç polític-militar de jutges, fiscals i policies havien activat en conèixer el sí *cupaire* als pressupostos.

El 2 de febrer la maquinària llançava l'operació Pika. Amb molta confusió i sobreatenció mediàtica, el president del port de Barcelona, Sixte Cambra, l'ex-tinent d'alcalde de Barcelona Antoni Vives i d'altres càrrecs i ex-càrrecs convergents eren detinguts (o retinguts) i escorcollats –seu de Convergència inclosa. L'operació Pika és un nou capítol de la ja històrica i famosa “trama del 3%”, les adjudicacions irregulars de gestió pública convergent i les comissions que en cobrava. La corrupció catalana era l'excusa que el Govern espanyol havia preparat com a contraatac a l'acceleració catalana. En l'actual qüestió catalana el que menys importa és la corrupció –sigui real o fabricada–, sinó el seu ús. Les envestides judicials contra Convergència també són estratègiques davant els silencis clamorosos a l'entorn dels peons que poden ser de futur ús unionista –la baula feble del catalanisme convergent que no és independentista però que de moment s'enroca en la discreció i lent sabotatge.

La flamarada de la intervenció policial i judicial era la contraobertura que l'Estat necessitava per contrarestar la gran demostració de força de l'independentisme el 6 de febrer, el primer dia del judici a Mas, Ortega i Rigau.

El patiment, la desconfiança i la pàtina emocional que envernissen l'acció política catalana que esmentava al principi s'acompanyen també de la tenacitat de la mobilització permanent. El 6 de febrer l'independentisme i el Govern català van articular una gran manifestació del suport popular cap a la independència i les institucions i càrrecs catalans –un exercici d'allò simbòlic per nodrir el que és real. Les imatges històriques s'acumulaven tant per a independentistes com per a unionistes. L'evocació de la representació històrica va convertir-se en un devessall d'intensa propaganda per tenir la raó: els uns en la legalitat i força coercitiva de l'Estat, els altres en el combat democràtic i popular per la ruptura tant de la legalitat com de l'Estat. →

➕ DE L'INDEPENDENTISME AL PROCESSISME, I TORNA A L'INDEPENDENTISME

D'ençà de la multitudinària manifestació independentista de l'11 de setembre de 2012 –i el consegüent avançament electoral d'Artur Mas–, Catalunya i la seva elit política van endegar una guerra tàctica per tal d'entendre, controlar i assumir el nou moviment. Es van encunyar termes com *dret a decidir* i *sobiranism* per evitar dret a l'autodeterminació i independentisme. A mesura que Mas i el seu govern pugnaven per comprendre què tenien entre mans, havien de fabricar un complex sistema gradualista que havia de menar a la independència. Aquest gran exercici de distracció va ser el *procés*. Mentrestant, Mas esgarapava temps a l'independentisme per a ell i el seu partit.

Tot plegat va ser en va. Mentre Mas anava teixint el *procés*, alhora anava nodrint l'independentisme. La culminació de tot plegat va ser la consulta del 9 de novembre de 2014 –transformada en *procés* participatiu per evitar maldecaps amb la legalitat espanyola que han arribat igualment. La gestió de l'endemà de la celebració d'aquella mena de referèndum encobert que la secessió va guanyar, va minar l'efectivitat del *procés*. En la llarga digressió que separa el 9N amb les eleccions del 27 de setembre de 2015, dites plebiscitàries, es van confrontar no solament una llarga llista de greuges sinó també la gran quantitat de problemes que el *procés* havia

generat al mateix independentisme. La part independentista de la societat catalana mantenia la seva mobilització permanent d'ençà del 2012 amb una certa fatiga pel temps que Mas li havia esgarapat. Mas va intentar salvar-se i salvar el seu partit amb una coalició amb el nou i ascendent *partit d'ordre* de Catalunya: Esquerra Republicana. Les eleccions *plebiscitàries* havien de resoldre-ho tot i conduir a una declaració unilateral d'independència que encara no se sabia molt bé com fer. Mas es refiava dels informes del seu Consell Assessor per a la Transició Nacional que havia creat el 2013 per ordinar un monstre acadèmic que pensés com s'havia de fer el *procés*.

Però el 27 de setembre la coalició de Junts pel sí no va obtenir la majoria necessària i la CUP va convertir-se en la peça indòmita que havia de dinamitar el *procés* i encarrilar la independència.

La destrucció del *procés* implicava un retorn del real polític a l'escena de l'independentisme. La irrupció dels comuns havia capgirat les coordenades del debat polític. La confluència entre qüestió nacional i qüestió social –a més de l'aura de garantits de l'estricta observança– van afavorir la CUP. Immediatament, la CUP va exercir el seu paper. Artur Mas va ser efectivament vetat com a candidat a la presidència de la Generalitat i llençat a la "paperera de la història". En una negociació d'alta intensitat i gran acritud, la CUP va permetre l'obertura d'una nova etapa sense processisme i sense Mas. Un independentista de poble, Carles Puigdemont, va arribar de sobte a la Generalitat en tant que candidat de consens i de circumstàncies d'una missió molt específica. Al debat d'investidura, Puigdemont ja va demostrar que havia arribat per menar i per executar un pla vi-

→ Com en les grans mobilitzacions de l'11 de Setembre dels darrers anys, l'independentisme va articular les masses des de tots els racons de Catalunya, un dilluns a primera hora de matí. Això, s'hi va sumar el ritual que van desplegar tant l'Assemblea Nacional Catalana com el Govern català. El simbolisme i l'estètica –aquell tret català compartit amb els espanyols– va ser hàbilment emprat per legitimar i ensenyar una fotografia política al món. Certament, el fet de veure un ex-president d'un govern *regional* jutjat per haver organitzat un referèndum-no-referèndum (i a més no vinculant) ha presentat un retrat curiós per a l'opinió estrangera que s'hi ha interessat. Són conscients que és un conflicte obert entre Catalunya i Espanya –més enllà de qui tingui la raó– i que la seva resolució està estancada perquè no s'ha ofert una sortida política. L'ús de la justícia és un símbol intern espanyol que serveix per al

públic de casa, però que llança un missatge dubtós i erosionant a l'estranger.

Durant aquests 13 dies, la premsa de tota mena ha evocat la imatge de Companys –l'únic president electe assassinat pel feixisme durant la Segona Guerra Mundial. Hi ha una gran distància històrica entre el Mas de 2014 i el Companys de 1934. L'unionisme ha tingut sempre interès a fer la connexió per amplificar un suposat colpisme de Mas, mentre que l'independentisme –i el mateix Mas– han explotat la condició martiriària de Companys. La cadena àuria de tres-cents anys de la qüestió catalana és d'una gran potència i l'ús de la història i la seva representació són inevitables en un conflicte que està manifestament entroncat en la tradició de l'essencialisme historicista hispànic. Els esdeveniments d'avui són ressons del passat, noves situacions amb patrons coneguts i vells records.

És per això que la processó cívica del Govern de la Generalitat amb els encausats Mas, Ortega i Rigau de la plaça de Sant Jaume al Palau de Justícia del passeig Lluís Companys havia de connectar amb els ressons del passat.

EL TEMPS ha conversat amb Quim Torra, editor i ex-director del Born Centre Cultural. En la seva època de director de l'epicentre de la memòria nacional catalana, Torra va voler crear el gran eix de la representació de la història nacional catalana: el fossar, el Born i la ciutadella. Li demano per la coincidència que la processó cívica desfilés amb mecànica precisió pels tres espais del seu eix de representació (el Palau de Justícia s'alça en terrenys adjacents a l'antiga ciutadella borbònica). Per a Torra, la processó cívica del 6 de febrer demostra el poder d'atracció de la "zona zero dels catalans", una autèntica porta d'entrada a la història del país. Afirma, a més, 300 anys d'indignitat de manera palesament clara a nivell polític i simbòlic. Puigdemont i Mas han sabut connectar perfectament amb aquest eix.

Conscient de la importància del Fossar de les Moreres, hi faig camí a l'albada

COM L'11 DE SETEMBRE DELS DARRERS ANYS, L'INDEPENDENTISME VA ARTICULAR LES MASSES DES DE TOTS ELS RACONS DE CATALUNYA

Carles Puigdemont demana la paraula, en el ple del Parlament del 8 de febrer, per dir la seva sobre el judici a Mas, Ortega i Rigau pel 9N que havia començat el 6 de febrer.

del 6 de febrer. Al fossar hi ha menys estelades i més creus de Sant Jordi. A poc a poc, l'espai es va omplint dels *guardians del fossar*: els grups més patriotes es reuneixen en aquell punt per acompanyar els encausats i el Govern català. Sota la flama eterna en memòria dels caiguts del setge de Barcelona de 1714, parlo amb Joan Manel Pelegrín, un dels concentrats amb els grups patriòtics. Per a Pelegrín, el fossar és el santuari dels catalans, terra sagrada. No podia concebre anar a cap altre punt de la processó cívica. La seva fidelitat a les institucions catalanes és comparable al respecte pels qui van donar la vida per les llibertats de Catalunya. El que és simbòlic de la representació nacional catalana es consuma en les seves paraules i en l'aturada de la processó cívica sota la flama per cantar *Els Segadors*.

La mobilització al passeig de Lluís Companys, amb tota la seva escenografia i decorat no podia evitar evocar les grans mobilitzacions catalanistes dels primers vint anys del segle XX, durant la Restauració –un règim amb legalitat i legitimitat de parlamentarisme liberal pastisser. El règim sortit de la Transició

no deixa de ser una versió democratitzada d'aquella pastisseria alfonsina –avui joancarlista. Mas i Puigdemont ja han assolit una rellevància històrica indubtable –Mas, més aviat *malgré lui*. L'ex-president que la CUP va enviar a la paperera de la història té èpica per mitjà de l'antièpica. En aquest sentit, Puigdemont té molt més sentit de la història i el lloc que hi ocuparà –la qual cosa també li atorga una consistència i llibertat d'acció més grans en el present. A la vista del futur, moltes petites del present es converteixen en pols.

D'aquesta manera, el Mas triomfant i desafiant de les grans proclames es desfà un cop ha de declarar davant el tribunal que l'ha de jutjar. Si bé es proclama l'únic responsable de la consulta del 9N, la seva insistència a no voler reconèixer la desobediència de la legalitat espanyola l'embranca en l'evasiva i una debilitat discursiva laberíntica que esmicola la força que al defora del palau de justícia el sosté amb coratge. Mas, Ortega i Rigau, conscients que són davant un judici polític, s'empastifen a discutir tecnicismes, legalismes, mitges mentides, mitges veritats. No volen regalar una

able, creïble i efectiu per a la independència.

L'aprovació dels pressupostos va afegir renovada pressió del real polític contra el moribund *procés*. Els *cupaires* i un sector de l'opinió catalana van recuperar la idea del referèndum d'autodeterminació –acordat o no amb l'Estat– com el millor mecanisme per aconseguir la independència. En aquest punt, l'aprovació dels pressupostos del Govern de Junts pel sí es va convertir en el camp de batalla de la CUP per traslladar tota les garanties que el Govern seguiria el pla que es marcava. Amb el fracàs de les negociacions i els pressupostos de 2016 rebutjats, Puigdemont adapta el guió independentista amb una moció de confiança que certifica la centralitat política del referèndum, per mitjà de l'aprovació d'uns treballats pressupostos per a 2017 en l'equilibri entre l'heterogeneïtat de Junts pel sí i la unitat popular *cupaire*.

culpabilitat –que la premsa de Madrid ja ha escrit– però s'esforcen per l'aparença d'improbable fleuma innocentia. La col·lisió de mandats legals, legítims, democràtics i populars s'encavalca i la confusió s'empra en benefici de Mas –que ja ha accedit al martirologi catalanista.

I finalment van arribar el dotzè i tretzè dia de Shevat, el 8 i 9 de febrer: sessió plenària al Parlament de Catalunya.

Si l'unionisme no hagués portat els pressupostos del 2017 al Consell de Garanties Estatutàries, s'haurien aprovat en la sessió plenària del Parlament de Catalunya dels dies 8 i 9 de febrer. Posposada l'aprovació un mes fins que el consell dictamini sobre la legalitat dels pressupostos, la sessió del parlament perdia, aparentment, importància. Tanmateix, era el clímax natural i esperable dels 13 dies. Així, Puigdemont va aprofitar un tecnicisme del reglament del plenari –absència de la diputada Rigau, que era jutjada durant la sessió– per oferir la seva declaració. Segons el mateix Puigdemont, en conversa exclusiva amb EL TEMPS, la vida parlamentària catalana no solament ha de saber mantenir el pols del moment, sinó també el de la història. →

JORDI PLAY

→ La ruptura democràtica de la CUP camina en paral·lel a la gran renovació democràtica de Puigdemont: el somni independentista és el somni de crear un Estat. Com afirmava Albert Botran recentment en una entrevista a EL TEMPS, l'oportunitat de l'independentisme és oferir una manera específica de construir un Estat al segle XXI, a Europa. La CUP no solament va fer possible Puigdemont; en totes les diferències ideològiques l'objectiu constructor democràtic és quasi idèntic.

La declaració de Puigdemont del 8 de febrer va ser el gran resum dels dies viscuts, i la previsió dels dies que vindran. No es tractava de proclamar dies històrics –no n'hi havia necessitat. L'acceleració viscuda situa Catalunya en una situació nova, gestada ja amb la investidura de Puigdemont i l'enterrament del *procés* masista. El president català va desgranar la baixa qualitat de la democràcia espanyola, les seves limitacions estructurals i la natura política del judici a Mas, Ortega i Rigau. La qüestió catalana explotava en tota la seva cruïlla: la democràcia espanyola és incompleta perquè no pot canalitzar l'opinió ni el conflicte de la seva societat. Puigdemont aprofita

JORDI PLAY

A l'esquerra, Rigau, Mas i Ortega a l'entrada del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) el 6F. A dalt, una urna sobre l'escò que Rigau va deixar buit durant el judici. A sota, milers de manifestants davant del TSJC.

➤ UN PARLAMENT QUE GOVERNA

Durant l'estadi més radical i vibrant de la Revolució francesa el legislatiu va tenir plens poders de govern. Va ser entre 1792 i 1795, en la proclamada Primera República francesa. La Convenció Nacional, el cos legislatiu acabat d'elegir el setembre de 1792, es va convertir, a la pràctica, en l'òrgan de govern revolucionari. La Convenció va ser el primer parlament elegit per sufragi universal masculí i tenia la missió de redactar una constitució que no es va arribar a promulgar mai. El pes del govern va recaure en ministres directament elegits per la cambra i supeditats a ella. Els ministres no formaven cap gabinet de govern. Eren acompanyats pels diferents comitès de la Convenció, on els diputats electes van acabar tenint gestió de govern directa. El més famós i poderós de tots els comitès va ser el comitè de salvació pública que el revolucionari jacobí Maximilien Robespierre va dominar fins a la seva caiguda el 1794.

Amb totes les distàncies i precaucions, el Parlament català sorgit de les eleccions del 27 de setembre era un candidat ideal a poder convertir-se en un legislatiu amb una preeminència i rols de govern. Segons l'anomenat *full de ruta*, el Parlament ha de tramitar les lleis de desconexió. Es tracta d'unes lleis constituents que estableixen els fonaments de l'Estat català independent més enllà del marc jurídic i constitucional espanyol: seguretat social, hisenda i règim jurídic. Com a la Convenció francesa de 1792, el Parlament català ha de crear i definir un Estat nou, a banda de gestionar-lo. La dificultat d'investir Mas president va afavorir enca-

tava per apel·lar, un cop més –potser el darrer– a un diàleg sincer i unívoc sobre el conflicte entre Catalunya i Espanya. Era la seva responsabilitat de fer-ho, bo i sabent que la propera parada és el conflicte obert amb l'Estat amb el referèndum sobre la taula.

En una declaració com aquesta, el president de la Generalitat no podia dei-

ra més la possibilitat de tenir un Parlament que governés –una sortida plausible al bloqueig de la investidura.

Al final, Puigdemont va ser l'alternativa per a una investidura amb èxit. Malgrat les crides a la desconexió i a la desobediència, el Parlament i el Govern catalans encara seguien les pautes marcades pel joc autònom.

Tanmateix, l'acció del Govern i la justícia espanyols ha suposat una demolició constant tant per al Govern com per al Parlament. Lentament, el Parlament s'ha anat revestint d'una centralitat que l'acosta a la d'un Parlament que governa. D'una banda, la coalició de govern de Junts pel sí no té la majoria suficient per poder governar en solitari. Necessita el suport de la CUP. Això ja és el primer pas perquè el Parlament sigui més l'epicentre de la política catalana. De l'altra, tota l'acció legislativa s'ha centrat en la desconexió i natura constituent. La rellevància de les lleis a debat ha dotat el Parlament d'una transcendència que no havia pogut conèixer mai sota el jou autònom.

El Parlament de Catalunya no ha arribat a l'extrem de legislar i governar alhora, com la Convenció francesa. Així i tot, ambdues cambres van ser constituents i encarregades de crear un nou Estat i un nou marc jurídic. La plasticitat i el marge de maniobra del Parlament català i de la Convenció francesa també són diferents. Però el Parlament de l'actual legislatura ha fracturat ja l'entramat de l'autonomisme legal a Catalunya. Tant els seus debats com els seus projectes de llei han sobrepassat el marc autònom. La importància crucial de la CUP ha estat l'impuls necessari perquè el Parlament de Catalunya legisli i governi –a la seva manera.

xar irresolta la dicotomia entre legalitat i democràcia. L'argumentació unionista dels darrers anys ha convertit el que és il·legal (la independència) en *antidemocràtic*. Dels objectors de consciència als drets dels homosexuals, Puigdemont va aconseguir entroncar l'independentisme en la lluita de drets civils –o com transformar l'autodeterminació en l'ele-

GARCIA ALBIOL. La inesperada declaració de Puigdemont sobre el judici va agafar l'unionisme amb el peu canviat. El líder del PP, Xavier García Abirol, va exercir de portaveu policial i judicial de l'Estat.

→ ment perfecte del liberalisme d'*identity-politics*. Per tant, l'autodeterminació és un dret social més, que s'insereix de ple en la consecució del que l'unionisme ha anomenat "els problemes de la gent". Una de les grans banderes de Puigdemont ha estat poder preparar el camí per a un Estat independent sense desatendre cap de les necessitats dels catalans i la gestió del dia del Govern.

Mentre el Govern i l'independentisme se situen en aquests paràmetres, l'unionisme pensa en clau partidista i d'eleccions.

La declaració de Puigdemont va agafar l'unionisme de sorpresa. Volien parlar del jutge Vidal. El missatge que l'unionisme va transmetre insistia en la fi del moviment independentista i l'arribada d'unes eleccions necessàries. Rabell, de Catalunya sí que es pot, va considerar que Puigdemont havia pronunciat el primer discurs de la campanya electoral. Iceta tampoc podia evitar anar a eleccions. García Abirol, del Partit Popular, va evocar Jordi Pujol i va exercir de portaveu policial i judicial de l'Estat. I Arrimadas, de Ciutadans, va acusar l'independentisme de tenir un esperit profundament antidemocràtic. La dia-

lèctica entre grups manté un pols amb grans dosis d'acritud, no solament pel tarannà emocional de la política catalana i espanyola, sinó també per la manca d'arguments confrontats: l'unionisme, o bé empra l'eina del partidisme de la vella política, o bé amenaça i desacredita sense donar una resposta a la qüestió catalana.

L'unionisme de Ciutadans i el Partit Popular exemplifica la seva rigidesa i duresa contra tot el que representa l'independentisme amb un discurs sense treva, en castellà, volgudament ofensiu i bel·ligerant. Al darrere s'amaga una indigestió de la identitat pròpia i tal com és vista pels altres.

Agafem l'exemple de tres diputats populars d'aquesta legislatura. García Abirol ha basat gran part del seu discurs polític en proposicions racistes i xenòfobes de factura populista que van tenir sòl fèrtil a Badalona i el van propulsar –entre més qüestions– a l'alcaldia. García Abirol és, com tants catalans, fill de pare espanyol immigrant a Catalunya i mare catalana; això no obstant, s'ha convertit en el polític més significat per un discurs antiimmigrant dins un partit parlamentari. Per la seva banda, An-

drea Levy malda per desterrar les seves arrels jueves i negar la judeïtat heretada del pare. No debades, Levy ha estat víctima de furibunds comentaris antisemites, justament en la ciutat en la qual ha provat fortuna política, Madrid. Clou el trio popular-identitari Fernando Sánchez Costa, historiador i fill del catedràtic d'història moderna de la Universitat de Barcelona Fernando Sánchez Marcos. Proper a l'Opus Dei, Sánchez Costa ha realitzat tota la seva carrera acadèmica a la Universitat Internacional de Catalunya, una de les lleteries escolàstiques de l'Opus Dei. Com el seu pare, Sánchez Costa ha desenvolupat la seva recerca sobre història, memòria i identitat. La seva obra es dessagna en l'obsessió de l'essencialisme historicista espanyolista que afecta amb tanta força el gremi d'historiadors espanyols. El mal d'Espanya és el mal de Sánchez Costa i Catalunya la ferida que cal tancar.

Han passat 13 dies de Shevat –com si fossin 13 dies de febrer. La lluna ja és quasi plena, el moment que marca la meitat i el clímax de tot mes jueu. EL TEMPS conversa, novament, amb el diputat *cupaire* Albert Botran. Ens trobem al Parlament entre les maratons de la sessió plenària. "I ara, què?" –li pregunto. La CUP ha dit que sí. No hi ha hagut tercera negativa. A la tercera va la vençuda. Botran afirma que "hi ha pressupostos perquè hi haurà referèndum. El compromís del Govern és tan explícit que el sí de la CUP solament posa una major càrrega de responsabilitat sobre les espatlles de Puigdemont i el Govern". Botran vol sobreposar-se a tota estratègia de la por i incrementar les mobilitzacions –unitàries i plurals. L'independentisme ha acumulat una gran força. Aquests 13 dies ho demostren. El proper pas és la campanya del sí, "que serà l'autèntic debat de model de país", rebla Botran. La victòria del sí passa per les urnes. Tot és pel referèndum, però el veritable tot és guanyar-lo. El marc democràtic és el referèndum, el contingut és la independència. •